

NÁVRH ÚSTAVNÉHO ZÁKONA

ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky

č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov
(ústavný zákon o reforme poslaneckej imunity)

Technokratická liga, o.z. IČO: 55797466
Humenné, 2026

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Predkladaný návrh ústavného zákona spresňuje vecný rozsah imunity poslancov Národnej rady Slovenskej republiky podľa článku 78 Ústavy a zavádza mechanizmus udelenia súhlasu so vzatím poslanca do väzby. Návrh tvorí spolu s návrhom zákona o zmene rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky obsahový balík reformy poslaneckej imunity.

Poslanecká imunita plní v našom a všeobecne demokratickom systéme legitímnu funkciu, kde má chrániť zákonodarné zbory pred politicky motivovaným alebo inak účelovo objednaným trestným stíhaním ich členov zo strany výkonnej moci alebo prokuratúry. Táto ochrana je zásadná pre slobodný výkon mandátu. Vzťahuje sa však výlučne na parlamentnú činnosť ako takú, teda na výroky a hlasovanie v pléne a výboroch. Na trestné činy spáchané mimo výkonu mandátu sa táto logika nevzťahuje. Napriek tomu slovenská právna prax opakovane umožňuje blokovanie trestného stíhania a vzatia do väzby poslancov prostredníctvom nedostatku politickej vôle zvolať dostatočný počet poslancov na hlasovanie.

Navrhovaný automatický súhlas po 30 dňoch od predloženia žiadosti generálneho prokurátora rieši tento konkrétny procesný problém bez toho, aby akokoľvek obmedzoval obsahovú imunitu za parlamentné výroky a hlasovanie.

PRVÁ ČASŤ

Všeobecné ustanovenia

§1 Predmet úpravy

Tento ústavný zákon upravuje:

1. vecný rozsah poslaneckej imunity podľa článku 78 Ústavy Slovenskej republiky,
2. podmienky a lehotu, v ktorej Národná rada Slovenskej republiky rozhoduje o udelení súhlasu so vzatím poslanca do väzby,
3. postup pri zadržaní poslanca pristihnutého pri spáchaní trestného činu.

DRUHÁ ČASŤ

Zmena Ústavy Slovenskej republiky

§2 Zmena článku 78 Ústavy Slovenskej republiky

(1) Článok 78 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

Odsek 1 znie:

(1) Poslanec nemôže byť trestne stíhaný za hlasovanie v Národnej rade Slovenskej republiky ani za výroky prednesené na plenárnom zasadnutí Národnej rady alebo na zasadnutí jej výborov. Trestná imunita podľa predchádzajúcej vety sa nevzťahuje na konanie poslanca mimo výkonu poslaneckého mandátu.

Odsek 2 znie:

(2) Poslanec nemôže byť vzatý do väzby bez súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky. Národná rada môže vydať súhlas na vzatie poslanca do väzby na základe žiadosti generálneho prokurátora. Ak Národná rada v lehote 30 dní od predloženia žiadosti nerozhodne, súhlas sa považuje za udelený.

Odsek 3 znie:

(3) Ak bol poslanec pristihnutý alebo zadržaný pri spáchaní trestného činu, príslušný orgán ho môže ihneď vziať do väzby. Zadržanie je povinný ihneď oznámiť predsedovi Národnej rady. Ak mandátový a imunitný výbor alebo Národná rada neschvália väzbu v lehote 72 hodín od oznámenia zadržania, poslanec musí byť prepustený.

TRETIA ČASŤ

Záverečné ustanovenia

§3 Účinnosť

(1) Tento zákon nadobúda účinnosť dňom __.__.____.